

TAPETSERÄ SOM ETT PROFFS

Tapet har blivit modernt igen, och med dagens nya tapeter är de inte ens svåra att sätta upp längre. **Nu är det faktisk en barnlek att tapetsera**, även om du ska runt hörn, bakom rör och tapetsera med mönster.



Tapetserarmästare Alex Ove Jensen har tapetserat i mer än 40 år. Han använder primärt klassisk papperstapet, men här visar han oss hur lätt det är att sätta upp den moderna och populära easy up tapeten, där man applicerar limmet direkt på väggen istället för på själva tapeten.

Gör Det Själv



SVÅRIGHETSGRAD

När du får mönstret att passa ihop är det inte svårt att tapetsera, även om det kan vara lite trixigt runt rör och över/i hörn.

LÄTT

SVÅRT



TIDSFÖRBRUKNING

Det beror helt på hur väggen ser ut. En vanlig vägg går snabbt att tapetsera.



PRIS

Priser från ca. 350 kronor per rulle.



Förberedelse och mätning

Tapetseraren använder den moderna easy up-tapeten, där limmet appliceras direkt på väggen istället för på baksidan av tapeten. Han mäter upp på väggarna, så att han vet exakt hur många våder tapet han behöver.

Kom ihåg att väggen ska förlimmas med microdispers, då får du lite längre tid att arbeta på innan tapetklistret torkar.

1: Kontrollera att väggen är redo att tapetseras.

Med tapetborsten borstar vi bort allt damm från gips-skarvarna, då klistret inte fäster ordentligt om ytan inte är helt ren och slät.

2: Börja med att mäta från hörnet. Tapetseraren använder en tapetrulle (som är 53 cm bred) att mäta med. Vi gör ett streck för varje våd vi mäter upp med rullen.

3: Tapeten ska sitta helt rakt, så vi ser till att våra streck är lodräta. Vi märker upp för alla våder på den vägg vi ska börja med.

4: Riv av våderna, och titta efter mönstret. Då mönstret måste passa helt perfekt ihop är det viktigt att hitta en punkt som går igen i varje våd. Punkten använder mästaren till att få mönstret att passa ihop. Han väljer en blomstjälk att utgå från. När han följer stjälken vet han att tapeten passar. Se till att det finns minst 10 cm tapet extra att arbeta med.

5: Tapetklistet blandas i en hink med kallt vatten. Pulvret tillsätts litegrann åt gången, då det annars kan klumpa ihop sig. Klistret ska stå och dra i 15 minuter innan det är redo att användas, men till skillnad från spackelmassa torkar inte tapetklistret ut i hinken.



Tapet på hel vägg

Tapetseraren är nu redo att börja tapetsera väggen. Tapetklistret har dragit i en kvart, och nu rullar han det på väggen. Börja alltid från toppen av väggen, och arbeta dig nedåt.

Ett bra tips är att rulla ihop de avrivna våderna så att nästa våd alltid är redo att klistras upp.

Ta en våd åt gången, och ta god tid på dig så att du är säker på att mönstret passar, och alla luftbubblor pressas ut ur tapeten. På det viset får du en slät och vacker vägg.



Rulla på ett tunt lager tapetklistret på väggen och håll dig innanför strecken, som markerar hur våderna ska sitta. Använd en vanlig korthårig roller.



Våden följer strecken hela vägen ned. Tryck fast våden i klistret, och håll koll på eventuella bulor och skevheter.



3

Med tapetborsten slätar du ut våden, så att alla luftbubblor pressas ut. Du kan fortfarande flytta våden om den inte sitter helt perfekt.



4

Skjut våderna helt tätt mot varandra. Det ska inte vara något överlapp.

Tapetseraren sätter upp nästa våd, och han har sett till att de passerar ihop genom att skjuta ihop våderna tätt mot varandra. Nu gäller det att få mönstret att passa perfekt.



5

Tapetseraren pressar ihop skarvarna med en spackel, så att de blir helt släta och vackra. Använd även borsten för att släta till skarvarna.



6

Tapetseraren har nått golvet, och nu skär han av den överflödiga tapeten. Han pressar in spackeln mot golvlistan och skär av tapeten med en hobbykniv.



TIPS

Gör i ordning alla våder direkt.

Det blir lättare att få den mönstrade tapeten att passa när alla våder ligger redo på bordet. Vårt råd är att du räknar ut hur många våder du behöver, och gör i ordning dem. Om det finns förskjutningar i mönstret på din tapet måste du ta höjd för det när du klipper/river av våderna innan du påbörjar tapetseringen. Om mönstret t.ex. upprepar sig för var 30 cm måste du lägga till det, så att dina våder blir 30 cm längre. Det kommer att ge en del spill, men det är ingenting att göra åt.

VAD BETYDER SYMBOLERNA?

Innan du slänger plastförpackningen från din nya tapet direkt i papperskorgen måste du ta en noggrann titt på symbolerna på förpackningen. De berättar nämligen vad det är för sorts tapet du har köpt, hur den ska sättas upp, och hur du ska behandla den.

Symbolerna på vår rulle berättar t.ex. att tapetens passning är förskjuten med 53 cm (A). Det är det vi tar höjd för när vi delar upp våderna på arbetsbordet.

En annan viktig detalj är att denna rulle ska sättas upp med klistre som appliceras direkt på väggen (B) istället för på

själva våden. Tapeten är dessutom även tvättbar (C), så den kan rengöras med en trasa – den kan dock inte skrubbas – om den skulle bli smutsig eller fläckig. Tapeten är fullständigt avtagbar (D), då det yttersta lagret kan tas av, och grundpapperet lämnas kvar på väggen. Den kan då målas eller tapetseras över. Denna sorts tapet har dessutom god ljusåktighet (E), vilket innebär att den inte bleknar eller missfärgas av solen.

Hos din tapethandlare kan du få en komplett översikt över alla de olika symbolerna.



Tapet runt rör

Att tapetsera en helt slät och rektangulär vägg är lätt, bara du ser till att passningen stämmer.

Det är värre när du ska tapetsera runt hinder, och just rör är en av de svåraste utmaningarna, även för en professionell tapetmästare, som får tänka sig för ordentligt om tapeten ska passa runt om de små rörfästena.

Det krävs en hel del tålamod, **men stå emot frestelsen att riva för mycket i tapeten för att få den att passa.**



1
Tapetseraren lägger tapetklister bakom rören med en vanlig målarpensel. Han använder fortfarande rollern där han kan komma åt.



2
Planera dina våder noga, så att tapeten kan gå cirka 5 cm rakt över rören, som tapetseraren gör. Det ger ett finare resultat.



3
Med en sax klipper tapetseraren några snitt i tapeten med 20 cm mellanrum, så att han kan dra in den bakom rören och få den runt fästena.



4
När tapeten är klippt kan du, om du är väldigt försiktig, spänna den bakom rören. Du kan behöva lägga på mer tapetklister på väggen.



5
Använd spackeln att dra med, om du har svårt att få med dig tapeten bakom rören. Ta det lugnt och fint så att du inte förstör tapeten.



6
Klipp tapeten runt fästena, så att du kan dra den förbi rören.



7
Du måste hålla tungan rätt i mun när du ska föra tapeten runt de små skarvarna vid järnrören. Här använder du en spackel och en hobbykniv. Skjut upp tapeten helt upp mot rören med spackeln, och skär till så att den går hela vägen runt.

Invändiga hörn

Hörn är alltid en utmaning när du tapetserar, och det gäller särskilt när tapeten är mönstrad. Tapetseraren har fått sina våder att passa så att tapeten går förbi hörnet med ett par centimeter, för att sedan kunna göra en skarv med den nya våden på den andra sidan av hörnet.

Det kan vara nödvändigt att skära eller klippa av en bit av den sista våden upp mot hörnet. Det viktigaste är att du inte har mer än 2 cm tapet på den andra sidan av hörnet, där skarven ska göras.



1 Tapetseraren viker tapeten i hörnet, så att han får cirka 2 cm tapet att arbeta med på den högra sidan av hörnet.



2 Med saxen pressar tapetseraren i tapeten hela vägen in i hörnet. Ta det försiktigt så att du inte råkar skära i tapeten, eller repa den.



3 Han använder en bit avskuren tapet till att mäta upp med. Få mönstret att passa så bra som möjligt. Det kommer att bli ett litet överlapp, men det syns inte så tydligt eftersom det är så nära hörnet.



4 Tapetseraren har märkt upp för nästa våd, och nu försäkrar han sig om att strecket är lodrätt, så att nästa våd också blir rak.

Utvändiga hörn

Vi har nu nått det utvändiga hörnet i vårt rum, och även om det är lite lättare än det invändiga hörnet kan det fortfarande vara lite trixigt.

De utvändiga hörnen brukar nämligen vara lite skeva, då det är ytterst få hus som är helt vinkelräta. Om hörnet är väldigt skevt är du tvungen att göra ett veck på ett par centimeter som vid det invändiga hörnet.



Våra väggar och hörn är vinkelräta, så vi kan bara dra tapeten runt om hörnet och fortsätta på den andra sidan av hörnet, där vi återigen försäkrar oss att mönstret passar helt perfekt.



Är det utvändiga hörnet skevt, måste du skära och klippa till tapeten igen för att få mönstret att passa. Låt ett par centimeter av tapeten gå runt hörnet, och skär till nästa våd så att mönstret passar ihop.

EASY UP-TAPET ÄR EN GÅVA TILL GÖR DET SJÄLVARNA

De absolut flesta tapeterna som säljs till gör det självare idag är en non-wo-ven-tapet kallad easy up. Tapeten har en baksida av filt, vilket innebär att man inte behöver sätta upp grundpapper för att få den att sitta ordentligt på väggen.

Till skillnad från traditionell tapet behöver man med easy up-tapet inte limma på baksidan av tapeten, utan rullar istället på limmet direkt på väggen med en korthårig roller. Då du inte behöver använda grundpapper går det snabbare att sätta easy up-tapet, och den är lättare att flytta runt på väggen

för att få mönstret att passa, eftersom tapeten inte går sönder lika lätt.

LÄTT ATT TA NER IGEN

Trender kommer och går, och det är inte säkert att du om åtta år tycker att tapet i sovrummet är en lika bra idé. Alla som har rivit tapet vet vilket otacksamt arbete det är att rensa väggarna från gammalt papper och tyg. Med easy up kan man ta av yttersta lagret (det med mönstret), och då får man bara kvar det vita grundpapperet, som sedan kan målas över.

Det är slut med att böja och vika tapet med klister på baksidan.



UTRUSTNING

A Spackel

Spackeln ska vara skarp och helt fri från spackelrester.

B Hobbykniv

Kniven har du säkert sedan tidigare. Den ska vara skarp!

C Tapetborste

Du behöver en tapetborste. Den kostar runt 50 kr.

D Tapetlinjal

Det är lättast att riva av tapeten med en tapetlinjal, som kostar 50-150 kronor.

E Ett bra arbetsbord

Tapetmästaren har ett tapetbord, men du kan t.ex. använda en dörr eller skiva på bockar.

BAKOM RÖR

Gör ett par snitt i tapeten, och dra den försiktigt bakom rören. Vid fästena måste du ha tålamod och använda kniven och spackeln.

RUNT HÖRNEN

Vid invändiga hörn är du tvungen att göra ett veck på ett par cm. Passar mönstret ihop så syns det inte.



FÄRDIGA VÅDER

Riv eller klipp alla våderna innan du börjar. Då går det betydligt lättare och snabbare att tapetsera.

KLISTRET SKA DRA

Kom ihåg att låta tapetklistret dra i ca. 15 minuter innan användning.